

ISSN 2953-8106

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՏՆՏԵՍԱԳԻՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ
АРМЯНСКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ ЭКОНОМИЧЕСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ
ARMENIAN STATE UNIVERSITY OF ECONOMICS

ՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՀԱՍԱՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ЭКОНОМИКА И ОБЩЕСТВО
ECONOMY AND SOCIETY

1(7)

«ՏՆՏԵՍԱԳԵՏ» ՀՐԱՏԱՐԱԿԶՈՒԹՅՈՒՆ

ԵՐԵՎԱՆ 2025

«Տնտեսություն և հասարակություն» գիտական հանդեսը հրապարակվում է Հայաստանի պետական տնտեսագիտական համալսարանի գիտական խորհրդի որոշմամբ

Научный журнал "Экономика и общество" издается по решению Ученого совета Армянского государственного экономического университета

The scientific journal "Economy and Society" is published by the decision of the Scientific Council of the Armenian State University of Economics

Գլխավոր խմբագիր՝ Արմեն ԳՐԻԳՈՐՅԱՆ

խմբագրական խորհուրդ՝ Դավիթ ՀԱԽՎԵՐԴՅԱՆ (գլխավոր խմբագրի տեղակալ), Վարդան ԱԹՈՅԱՆ, Մարինե ԱՌԱՔԵԼՅԱՆ, Լևոն ԲԱՐԽՈՒԴԱՐՅԱՆ, Հայկ ԲԵՋԱՆՅԱՆ, Լուսինե ԿԱՐԱՊԵՏՅԱՆ, Նարեկ ԿԱՐԱՊԵՏՅԱՆ, Կարինե ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ, Տիգրան ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ, Թաթուլ ՄԿՐՏՅԱՆ, Հայկ ՄՆԱՅԱԿՅԱՆՅԱՆ, Մանուկ ՄՈՎՍԻՍՅԱՆ, Գրիգոր ՆԱԶԱՐՅԱՆ, Սուսաննա ՉԱԼԱԲՅԱՆ, Սոֆյա ՕԳԱՆՅԱՆ, Օլեգ ԲՈԴՅԱԳԻՆ (Ռուսաստան), Եվա ԳԼԻՆՍԿԱ (Լեհաստան), Դան-Բրիտան ԴԱԲԻՋԱ (Ռումինիա), Պյոտր ՄԱՆԻԿՈՎՍԿԻ (Լեհաստան), Դավիթ ՍԻԽԱՐԱԼԻԴԶԵ (Վրաստան), Դին ՍԻՆԿՈՎԻՇ (Խորվաթիա), Ելենա ՍՏԱՆԿՈՎԻՇ (Սերբիա), Զոլտան ՇԱԿԱԼ (Հունգարիա)

Главный редактор Армен ГРИГОРЯН

Редакционная коллегия: Давид АХВЕРДЯН (Заместитель главного редактора), Вардан АТОЯН, Марине АРАКЕЛЯН, Левон БАРХУДАРЯН, Айк БЕДЖАНИЯН, Лусине КАРАПЕТЯН, Нарек КАРАПЕТЯН, Карине АРУТЮНЯН, Тигран МАРТИРОСЯН, Татул МКРТЧЯН, Айк МНАЦАКАНЯН, Манук МОВСИСЯН, Григор НАЗАРЯН, Сусанна ЧАЛАБЯН, София ОГАНЯН, Олег БОДЯГИН (Россия), Ева ГЛИНСКА (Польша), Дан-Кристиан ДАБИЖА (Румыния), Петр МАНИКОВСКИ (Польша), Золтан САКАЛ (Венгрия), Дин СИНКОВИЧ (Хорватия), Давид СИХАРУЛИДЗЕ (Грузия), Елена СТАНКОВИЧ (Сербия)

Editor-in-chief Armen GRIGORYAN

Editorial Board: Davit HAKHVERDYAN (Deputy Editor-in-Chief), Vardan ATOYAN, Marine ARAKELYAN, Levon BARKHUDARYAN, Hayk BEJANYAN, Lusine KARAPETYAN, Narek KARAPETYAN, Karine HARUTYUNYAN, Tigran MARTIROSYAN, Tatul MKRTCHYAN, Hayk MNATSAKANYAN, Manuk MOVSISYAN, Grigor NAZARYAN, Susanna CHALABYAN, Sofia OHANYAN, Oleg BODYAGIN (Russia), Dan-Cristian DABIJA (Romania), Ewa GLIŃSKA (Poland), Piotr MANIKOWSKI (Poland), David SIKHARULIDZE (Georgia), Dean SINKOVIC (Croatia), Jelena STANKOVIĆ (Serbia), Zoltán SZAKÁL (Hungary)

Պատասխանատու քարտուղար՝ Գոհար ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ
Տեխնիկական խմբագիր՝ Նաիրա ԽՉԵՅԱՆ

Ответственный секретарь Гоар ОГАНЕСЯН
Технический редактор Наира ХЧЕЯН

Executive Secretary Gohar HOVHANNISYAN
Technical Editor Naira KHCHEYAN

Բ Ո Վ Ա Ն Դ Ա Կ ՈՒ Թ Յ ՈՒ Ն

ՄԱԿՐՈՏՆՏԵՍԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ

**ԹԱԹՈՒԼ ՄԿՐՏՉՅԱՆ, ՔՆԱՐԻԿ ՎԱՐԴԱՆՅԱՆ,
ԳԱՅԱՆԵ ԱՎԱԳՅԱՆ, ՄԵԼԱՆՅԱ ՂԱՐԱԳՅՈՂՅԱՆ**

ՀՀ տնտեսության մակրոտնտեսական խոցելիության
գնահատումը 9

ՖԻՆԱՆՍՆԵՐ

ՄԱՐԻՆԵ ԱՎԵՏԻՍՅԱՆ

Հայաստանի ֆինանսական ցիկլի ինդեքսի հետազոտություն..... 36

ՎԱՀԱՆ ԲԱԲԱՅԱՆ, ՆՈՒՆԵ ԶԱԽԱՐՅԱՆ

ՀՀ առևտրային բանկերի միավորման և/կամ միաձուլման
գործընթացի առանձնահատկությունները
(«Արդշինբանկ» ՓԲԸ-ի և «Էյչ-Էս-Բի-Սի Բանկ Հայաստան»
ՓԲԸ-ի գործարքի օրինակով)..... 53

ԳՈՐԾԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՁԵՌՆԱՐԿԱՏԻՐՈՒԹՅՈՒՆ

**ԳԱՅԱՆԵ ՍԱԼՆԱԶԱՐՅԱՆ, ՄԱՐԻԱ ՍԱՀԱԿՅԱՆ,
ԲԻՆԳՅՈՒ ԱՄԻՐՅԱՆ, ԳԱԳԻԿ ՀԱԿՈԲՅԱՆ**

ՀՀ-ում հակակոռուպցիոն քաղաքականությունը. պետական
կառավարման մարմինների հիմնական գործառույթները
գործարար բարեվարքության ապահովման գործում 75

ԿՐԹՈՒԹՅՈՒՆ, ՆՈՐԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ, ԳԻՏԵԼԻՔ

ՍՈՍ ԽԱԶԻԿՅԱՆ, ԵՎԱ ԳՐԻԳՈՐՅԱՆ, ՍԵՂԱ ՍՈՒՔԻԱՍՅԱՆ

Որոշումների աջակցության համակարգերի և բնապահպանական,
սոցիալական ու կառավարման շրջանակի կիրառման հնարավոր
ուղղությունները հետազոտության մեջ 97

**ԱՆՈՒՇ ՇԻՐԻՆՅԱՆ, ՍՐԲՈՒՀԻ ԻՍՐԱՅԵԼՅԱՆ,
ՄԱՐԻԱՄ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ, ՆԱՆԵ ՍԱՖԱՐՅԱՆ,
ԱԻՂԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ**

ԵՄ երկրներում բուհերի ֆինանսավորման քաղաքականության
վերլուծություն. հիմնական մոդելներն ու մեխանիզմները 111

ԱՐՄԵՆ ՂԱԶԱՐՅԱՆ, ԱՆՆԱ ԿԻՐԱԿՈՍՅԱՆ

Թվային զարգացման ցուցանիշներն աշխարհում. Հայաստանի
դիրքն ըստ կլաստերային վերլուծության արդյունքների..... 132

ԱՐԳԱՄ ԱՐՏԱՇՅԱՆ, ԱՆՆԱ ԳԱՐԻԵԼՅԱՆ

Բազմաչափանիշ որոշումների կայացման STEM մեթոդի
կիրառումը ներդրումային նախագծերի ընտրության
գործընթացում 148

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՏՆՏԵՍԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ

***ՏԱԹԵՎԻԿ ՎԱՐԴԱՆՅԱՆ, ԱՆՆԱ ԱՅՎԱԶՅԱՆ,
ՍՈՒՐԵՆ ՄԻՆԱՍՅԱՆ, ԱՆԺԵԼԱ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆ,
ՎԻԳԵՆ ՊՈՂՈՍՅԱՆ***

ՀՀ լոգիստիկ համայնապատկերը. զարգացման
մարտահրավերներ և հնարավորություններ 164

ԴԱՍԱՎԱՆԴՄԱՆ ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

ԼՈՒՍՅԱ ՏԵՐ-ՍԱՐԳՍՅԱՆ

Ուսանողների առաջադիմության գնահատումը որպես օտար
լեզվի ուսուցման և դասավանդման արդյունավետության
բարձրացման միջոց. մեթոդներ և ազդեցություն 187

ԳՐԱԽՈՍՈՒԹՅՈՒՆ

ՌՈՐԵՐՏ ՍԱՐԻՆՅԱՆ

Տնտեսության կառուցվածքի սկզբունքների ուղղությունը 202

СОДЕРЖАНИЕ

МАКРОЭКОНОМИКА

**ТАТУЛ МКРТЧЯН, КНАРИК ВАРДАНЯН, ГАЯНЕ АВАГЯН,
МЕЛАНЬЯ КАРАГЕЗЯН**

Оценка макроэкономической уязвимости экономики РА 9

ФИНАНСЫ

МАРИНЕ АВETИСЯН

Исследование индекса финансового цикла Армении 36

БАГАН БАБАЯН, НУНЕ ЗАХАРЯН

Особенности процесса объединения и/или слияния коммерческих банков Республики Армения (на примере сделки между ЗАО «Ардшинбанк» и ЗАО «HSBC Банк Армения») 53

БИЗНЕС И ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВО

**ГАЯНЕ САЛНАЗАРЯН, МАРИЯ СААКЯН, БИНГЙОЛ АМИРЯН,
ГАГИК АКОПЯН**

Антикоррупционная политика в Республике Армения: основные функции органов государственной власти, направленные на обеспечение деловой этики 75

ОБРАЗОВАНИЕ, ИННОВАЦИИ, ЗНАНИЯ

СОС ХАЧИКЯН, ЕВА ГРИГОРЯН, СЕДА СУКИАСЯН

Возможные направления внедрения систем поддержки принятия решений и экологических, социальных и управленческих рамок в исследовании 97

**АНУШ ШИРИНЯН, СРБУИ ИСРАЕЛЯН, МАРИАМ АРУТЮНЯН,
НАНЕ САФАРЯН, АИДА МАРТИРОСЯН**

Анализ политики финансирования университетов в странах ЕС: основные модели и механизмы 111

АРМЕН КАЗАРЯН, АННА КИРАКОСЯН

Показатели цифрового развития в мире: позиция Армении по результатам кластерного анализа 132

АРГАМ АРТАШЯН, АННА ГАБРИЕЛЯН

Применение метода STEM многокритериального принятия решений в процессе отбора инвестиционных проектов 148

МЕЖДУНАРОДНАЯ ЭКОНОМИКА

***ТАТЕВИК ВАРДАНЯН, АННА АЙВАЗЯН, СУРЕН МИНАСЯН,
АНЖЕЛА АЙРАПЕТАН, ВИГЕН ПОГОСЯН***

Логистический ландшафт Республики Армения: вызовы и
возможности развития 164

МЕТОДОЛОГИЯ ПРЕПОДАВАНИЯ

ЛЮСЯ ТЕР-САРГСЯН

Оценка успеваемости студентов как способ повышения
эффективности изучения и преподавания иностранного языка:
методы и воздействия..... 187

РЕЦЕНЗИЯ

РОБЕРТ САРИНЯН

Направление принципов структуры экономики 202

CONTENTS

MACROECONOMICS

**TATUL MKRTCHYAN, KNARIK VARDANYAN, GAYANE AVAGYAN,
MELANYA GHARAGYOZYAN**

Assessment of Macroeconomic Vulnerability of the RA Economy..... 9

FINANCE

MARINE AVETISYAN

Financial Cycle Index Research of Armenia 36

VAHAN BABAJAN, NUNE ZAKHARYAN

Peculiarities of the Process of Unification and/or Merger of Commercial banks in the Republic of Armenia (the Case of the Transaction Between "Ardshinbank" Cjsc and "HSBC Bank Armenia" Cjsc) 53

BUSINESS AND ENTREPRENEURSHIP

**GAYANE SALNAZARYAN, MARIA SAHAKYAN, BINGYOL AMIRYAN,
GAGIK HAKOBYAN**

Anti-corruption Policy in the Republic of Armenia, the Main functions of State Government Bodies Aimed at Ensuring Business Ethics 75

EDUCATION, INNOVATION, KNOWLEDGE

SOS KHACHIKYAN, EVA GRIGORYAN, SEDA SUKIASYAN

Possible Directions for the Implementation of Decision Support Systems and Environmental, Social, and Governance Frameworks in the Research. 97

**ANUSH SHIRINYAN, SRBUHI ISRAELYAN, MARIAM HARUTYUNYAN,
NANE SAFARYAN, AIDA MARTIROSYAN**

Analysis of University Funding Policy in EU Countries:
Main Models and Mechanisms 111

ARMEN GHAZARYAN, ANNA KIRAKOSYAN

Digital Development Indicators in the World: Armenia's Position
Based on Cluster Analysis Results 132

ARGAM ARTASHYAN, ANNA GABRIELYAN

Application of the STEM Method of Multi-Criterion Decision-Making
in the Investment Project Selection Process..... 148

INTERNATIONAL ECONOMICS

**TATEVIK VARDANYAN, ANNA AYYAZYAN, SUREN MINASYAN,
ANZHELA HAYRAPETYAN, VIGEN POGHOSYAN**

Logistics Landscape of the Republic of Armenia:
Development Challenges and Opportunities 164

TEACHING METHODOLOGY

LUSYA TER-SARGSYAN

Student Assessment as a way of Enhancing Foreign Language	
Learning and Teaching: Techniques and Impacts	187

REVIEW

ROBERT SARINYAN

Direction of the Principles Guiding the Economy Structure.....	202
--	-----